

DECIZIE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Ala Cobăneanu, Tamara Chișca-Doneva, Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către administratorul insolvabilității societății cu răspundere limitată „Flexizor”, Cojocaru Svetlana,

în pricina civilă la cererea administratorului insolvabilității societății cu răspundere limitată „Flexizor” împotriva terțului poprit societății cu răspundere limitată „Nouconst” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, prin care s-a respins cererea de validare a popririi depusă de administratorul insolvabilității societății cu răspundere limitată „Flexizor”,

c o n s t a t ă:

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015 a fost intentată procesul de insolvabilitate față de Î.C.S. „Flexizor” S.R.L., în calitate de administrator al insolvabilității fiind desemnată Cojocaru Svetlana.

Conform încheierii din 25.01.2016 s-a intentat procedura de restructurare față de Î.C.S. „Flexizor” S.R.L.

La 02 iunie 2016, administratorul insolvabilității Î.C.S. „Flexizor” S.R.L., Cojocaru Svetlana a înaintat cerere prin care a solicitat validarea popririi cu încasarea de la terțul „Nouconst” S.R.L. a datoriei în folosul debitorului în sumă de 227 417,80 lei.

În motivarea cererii debitorul a invocat faptul că în urma verificării datelor evidenței contabile a Î.C.S. „Flexizor” S.R.L. s-a depistat că terțul poprit „Nouconst” S.R.L. înregistrează o datorie față de Î.C.S. „Flexizor” S.R.L. în sumă de 227 417,80 lei, confirmată prin factura fiscală nr. FB4218138 din 21.06.2013, actul din 14.03.2013 rezultată din îndeplinirea lucrărilor conform contractului nr 1/02 din 27.02.2012.

Conform prevederilor pct.10.1 al contractului nr.1/02 din 27.02.2013, pentru neachitarea serviciilor în termen, Beneficiarul achită penalitatea în mărime de 0,5 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie 84 587,40 lei. Totodată, debitorul este obligat la achitarea unei dobânzi de întârziere anuale în mărime de 9 % peste rata de refinanțare a BNM din cuantumul datoriei, ceea ce constituie 48 844,40 lei și a fost calculată pentru perioada 22.06.2013-20.04.2016.

Somația de poprire expediată de administratorul insolvabilității a fost recepționată de terțul poprit la data de 05.05.2016, dar până la data înaintării cererii de validare a popririi nu a fost achitată datoria acumulată față de Î.C.S. „Flexizor” S.R.L.

În cadrul ședinței instanței de insolvență, administratorul insolvenței Î.C.S. „Flexizor” S.R.L., a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat validarea popririi în sumă de 93 986 lei.

Administratorul insolvenței a precizat că la data de 08.09.2016, de către terțul poprit a fost achitată o parte din datorie, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.567 din 08.09.2016.

Consideră oportun de a solicita validarea popririi cu încasarea datoriei de bază, rezervându-și dreptul de a înainta pretenții ce țin de penalitatea și dobânda de întârziere în instanța de drept comun.

Menționează că în urma verificării reciproce terțul poprit a semnat actul de verificare reciprocă prin care a recunoscut datoria, astfel consideră că acesta a recunoscut cererea. Indică că acordul adițional încheiat între părți este sub condiție, iar conform prevederilor Codului civil actele sub condiție sunt declarate nule. De aceea consideră că acest act adițional nu poate fi luat în considerare de instanța de insolvență. Au existat pretenții cu privire la executare lucrărilor, însă expertiza care urma să fie efectuată, realizarea acesteia pe teritoriul Republicii Moldova nu este posibilă.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea de validare a popririi și încasarea datoriei înaintată depusă de Î.C.S. „Flexizor” S.R.L. către terțul poprit “Nouconst” S.R.L. cu desființarea popririi.

S-a încasat de la Î.C.S. „Flexizor” S.R.L. în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 2790 lei.

La 22 noiembrie 2016 și respectiv la 25 noiembrie 2016, administratorul insolvenței societății cu răspundere limitată „Flexizor”, Cojocaru Svetlana a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de validare a popririi în sumă de 93 986 lei.

Recurenta, administratorul insolvenței societății cu răspundere limitată „Flexizor”, Cojocaru Svetlana în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 deoarece este emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, fără o cercetare sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei.

Menționează că în speța dată sunt relevante prevederile art.234, 235, 717 Cod civil. Astfel, conform prevederilor acestui acord, survenirea termenului de achitare depinde de voința terțului poprit “Nouconst” S.R.L. Terțul poprit s-a folosit cu rea-credință de clauza Acordului și nu a întreprins nici o măsură de încasare a sumelor restante de la beneficiarul final SRL „Eurolab”, iar în partea lucrărilor achitate nu a recunoscut și nu a făcut plăți către debitorul insolvent.

Instanța de insolvență a reținut existența datoriei “Nouconst” S.R.L. față de „Flexizor” S.R.L., însă contrar prevederilor art.126 alin.(11) a decis desființarea popririi și încasarea taxei de stat.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe din 10 noiembrie 2016, la 22 noiembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 356 Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din acest cod, cu excepțiile și completările stabilite în legislația insolvenței.

Conform art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în vigoare din 14 martie 2013, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, invocând că nu au fost prezentate probe în susținerea argumentelor invocate de reclamant.

Potrivit art. 2 al Legii insolvenței, poprirea constituie procedura prin care administratorul insolvenței/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană.

Conform prevederilor art. 126 alin. (1), (2) și (11) a Legii insolvenței, alin. (1) sânt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sânt datorate debitorului ori sânt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.”

Alin.(2) Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului. ”

Alin.(11) Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. ”

Conform prevederilor art. 5 alin. (2) a Legii insolvenței „ Instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de

insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.”

În acest context legal, Colegiul reține că, în susținerea cererii de validare a popririi în sumă de 93986 lei, s-a invocat contractul de antrepriză cu nr. 01/02 încheiat între S.R.L. „NOUCONST” și Î.C.S. „Flexizor” S.R.L la 27.02.2012. Modalitatea de achitare a lucrărilor efectuate a fost prevăzută de pct. 3.1 din contract.

Astfel ultima sumă în mărime de 35 % din costul total al lucrărilor urma a fi achitată în termen de 10 zile de la data semnării de către părți fără observații a actului final de primire predare a lucrărilor prevăzute de contract (f.d. 13).

La materialele cauzei este prezentată factura fiscală FB4218138 din 21.06.2013, semnată de ambele părți (f.d.7).

În același timp instanța de insolvabilitate a menționat că în ședința judiciară reprezentantul terțului poprit a prezentat acordul adițional din 21.06.2013 la contractul de investiții din 27.02.2012 prin care părțile au stabilit următoarea clauză: S.C. „NOUCONST” S.R.L. primește factura fiscală nr. FB4218138 din 21.06.2013 a Î.C.S. „Flexizor” S.R.L. cu condiția achitării acesteia la momentul primirii de la Î.M. „Eurolab”, S.R.L., care este beneficiarul final al lucrărilor, a sumei pentru lucrările efectuate de către Î.C.S. „Flexizor” S.R.L., lucrările fiind stipulate în procesul-verbal de îndeplinire a lucrărilor, anexat la factura dată. Reprezentantul debitorului insolubil a recunoscut că acest acord adițional a fost semnat de administratorul debitorului Malițeva O.

În această ordine de idei, Colegiul reține, că la caz sunt relevante prevederile art. 578 Cod civil, care prevede că „dacă efectele unui act juridic depind de îndeplinirea unei condiții, obligația devine scadentă în ziua survenirii acesteia”. Prin urmare, obligațiunea terțului poprit de a achita datoria față de debitorul insolubil apare după achitarea de către S.R.L. „Eurolab” a costului lucrărilor efectuate de S.R.L. „Nouconst”. Debitorul insolubil nu a prezentat probe care ar confirma achitarea de către SRL „Eurolab” a datoriei.

Conform art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Astfel, Colegiul reține că conform prevederilor art. 126 alin. (11) a Legii insolvabilității coroborate cu prevederile art. 118 alin. (1) și art. 121 CPC, instanța de insolvabilitate va adopta o hotărâre de validare a popririi, numai în situația în care din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului.

În acest sens, Colegiul menționează că, instituția validării popririi în cadrul procesului de insolvabilitate este o procedură specifică de constatare doar a datoriiilor certe și exigibile față de debitorul insolubil, iar în situația din speță este evidentă existența unuia litigiu de drept cu referire la drepturile și obligațiile apărute în urma încheierii contractului de antrepriză, și anume, asupra calității lucrărilor efectuate cât și asupra lucrărilor adăugătoare efectuate de antreprenor.

În circumstanțele de fapt respective, Colegiul califică ca fiind justificată concluzia instanței de insolvabilitate, și anume că din probele prezentate de administratorul procesului de insolvabilitate nu rezultă cert că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului.

Mai, mult ca atât, Colegiul menționează că, în litigiile respective, în cazul acțiunilor intentate de administratorul insolvabilității/lichidatorul, unde ca obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept), aceasta nu poate fi caracterizată ca bun ce face parte din masa debitoare, deoarece ultima nu se afla în proprietatea debitorului la momentul intentării procesului de insolvabilitate, astfel acțiunile de încasare a unei datorii, (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept unde debitorul insolvabil este reclamant), urmează a fi examinate în instanțele de drept comun, potrivit competenței.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță deoarece nu denotă interpretarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de insolvabilitate, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate și urmează a fi respins.

De astfel, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia solicitării înaintate, argumentele aduse în susținerea acesteia se vor aprecia ca declarative.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de administratorul insolvabilității societății cu răspundere limitată „Flexizor”, Cojocaru Svetlana sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea primei instanței.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către administratorul insolvabilității societății cu răspundere limitată „Flexizor”, Cojocaru Svetlana.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea administratorului insolvabilității societății cu răspundere limitată „Flexizor” împotriva terțului poprit societății cu răspundere limitată „Nouconst” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru